

Osteopatia osana moniammatillista yhteistyötä

Osteopaattien käytäntöjä ja näkemyksiä

Sam Degerstedt, Samuel Lindholm & Jens Rämö

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Osteopatia (AMK)

Osteopatian tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

13.1.2022

Tekijät Otsikko	Sam Degerstedt, Samuel Lindholm & Jens Rämö Osteopatia osana moniammatillista yhteistyötä- Osteopaattien käytäntöjä ja näkemyksiä
Sivumäärä Aika	19 sivua + 4 liitettä 13.1.2022
Tutkinto	Osteopaatti (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Osteopatian tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihto- ehto	Osteopatia
Ohjaaja(t)	Yliopettaja Pekka Paalasmaa Lehtori Mirka Peththahandi
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää osteopaattien käytäntöjä ja näkemyksiä moniammatillisesta yhteistyöstä. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää osteopaattien moniammatillisen yhteistyön mahdollisuuksia ja nykyistä tilannetta osteopaateilla, jotka työskentelevät moniammatillisissa työyhteisöissä. Opinnäytetyön tuotoksena oli infograafi osteopaattien moniammatillisesta yhteistyöstä, joka on tehty osteopaattien teemahaastatteluiden pohjalta ja infograafin tarkoituksena on kuvata osteopaateille moniammatillisen yhteistyön käytäntöjä.</p> <p>Opinnäytetyön aineisto kerättiin teemahaastatteluilla ja hakemalla tutkimuksia osteopaattien moniammatillisesta yhteistyöstä kirjallisuudesta. Teemahaastatteluilla pyrittiin selvittämään vastaukset kysymyksiin: Mitä käytäntöjä osteopaateilla on moniammatillisessa yhteistyössä ja mitä näkemyksiä osteopaateilla on moniammatillisesta yhteistyöstä. Käytimme työssämme aineistolähtöistä sisällön analyysia.</p> <p>Tulosten mukaan osteopaatit pitävät moniammatillista yhteistyötä erittäin tärkeänä ja he toimivat moniammatillisessa yhteistyössä vähintään viikoittain, parhaimmillaan päivittäin. Osteopaatit hyödyntävät muiden alojen ja ammattilaisten osaamista esimerkiksi konsultoimalla. Tulosten mukaan osteopaatit työskentelevät myös muidenkin kuin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kanssa.</p> <p>Tulosten perusteella moniammatillinen yhteistyö koetaan erittäin tärkeänä asiakkaan ja ammattilaisten kannalta. Asiakas saa parhaimmillaan parhaan mahdollisen avun ongelmaansa, sekä osteopaatti kehittää ammattitaitoaan oppimalla muilta ammattilaisilta.</p> <p>Myös muut sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset ja opinnäytetyön lukijat voivat käyttää infograafia hyödykseen, jotta he saavat lisää tietoa osteopaattien moniammatillisesta yhteistyöstä.</p>	
Avainsanat	Osteopatia, moniammatillinen yhteistyö

Author(s) Title	Sam Degerstedt, Samuel Lindholm & Jens Rämö Osteopathy as part of a multi-professional cooperation - practices and views of osteopaths
Number of Pages Date	19 pages + 4 appendices 13.1.2022
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Osteopathy
Specialisation option	Osteopathy
Instructor(s)	Pekka Paalasmaa, Principal Lecturer Mirka Peththahandi, Lecturer
<p>The aim of this thesis was to find out the practices and views of the osteopaths about multidisciplinary cooperation. The purpose of the thesis was to find out the possibilities and current situation of multi-professional cooperation between osteopaths working in multi-professional work communities. The output of the thesis was an infograph about osteopaths multi-professional cooperation which was made on the basis of thematic interviews with osteopaths, and the purpose of the infograph is to describe the practices of multi-professional cooperation for osteopaths.</p> <p>Thesis material was collected through thematic interviews and research on multidisciplinary cooperation of osteopaths in literature. The thematic interviews sought to find out the answers to the questions: What are the practices of osteopaths in multi-professional cooperation and what are the views of osteopaths in multi-professional cooperation? In our work, we used data-driven content analysis.</p> <p>According to the results, osteopaths attach great importance to multidisciplinary cooperation and operate in multidisciplinary cooperation at least on a weekly basis, at best on a daily basis. Osteopaths make use of the expertise of other fields and professionals, for example by consulting. The results suggest that osteopaths work with non-social and health professionals.</p> <p>Based on the results, multi-professional cooperation is perceived as very important for the client and professionals. The client gets the best possible help for their problem, and the osteopath develops their skills by learning from other professionals.</p> <p>Other social and health professionals and readers of this thesis can also take advantage of the infograph to learn more about multi-professional cooperation.</p>	
Keywords	Osteopathy, multi-professional, multidisciplinary, cooperation

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Moniammatillinen yhteistyö	3
3	Osteopatia ja moniammatillisuus	6
3.1	Osteopaattien moniammatillisuus Suomessa	6
3.2	Osteopaattien moniammatillisuus maailmalla	7
4	Toteutus ja menetelmät	8
4.1	Aineiston kerääminen	8
4.2	Aineiston analyysi	9
5	Haastateltavat	11
6	Tulokset	11
6.1	Osteopaattien käytäntöjä moniammatillisessa yhteistyössä	11
6.2	Osteopaattien näkemyksiä moniammatillisesta yhteistyöstä	13
7	Yhteenveto tuloksista	15
8	Pohdinta	16
	Lähteet	21
	Liitteet	
	Liite 1. Suostumus tutkimukseen	
	Liite 2. Tietosuojaseloste	
	Liite 3. Tiedote tutkimuksesta	
	Liite 4. Infograafi	

1 Johdanto

Tämä opinnäytetyö käsittelee osteopaattien näkemyksiä moniammatillisesta yhteistyöstä ja valitsimme tutkimusmenetelmäksi teemahaastattelun. Opinnäytetyössä selvitetään vastausta kysymykseen, millaisia näkemyksiä osteopaateilla on moniammatillisesta yhteistyöstä ja mitä käytäntöjä osteopaateilla on omassa moniammatillisessa yhteistyössään. Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata haastateltujen osteopaattien moniammatillista toimintaa omassa työyhteisöissään ja sitä kautta tuottaa tietoa siitä, millaisia käytäntöjä osteopaateilla on moniammatillisessa yhteistyössä. Tämä opinnäytetyö on suunnattu oppilaitoksista jo valmistuneille osteopaateille ja myös osteopatian opiskelijoille. Kiinnostus moniammatillista yhteistyötä kohtaan on kasvanut maailmanlaajuisesti sosiaali- ja terveysalalla viimeisten vuosikymmenten aikana (Isoherranen 2012: 29–30).

Osteopatia on manuaalisin tekniikoin suoritettava, terveydenhuollon ammattihenkilön harjoittama ala, jossa huomioidaan kehon rakenteelliset ja toiminnalliset häiriöt ja korostetaan kehon omaa luontaista paranemiskykyä. Osteopatia on potilaskeskeinen ala, joka keskittyy terveyteen ja sen edistämisen kokonaisvaltaisesti. Potilaille, jotka valitsevat hoitomuodoksi osteopatian, on taattava laadukas hoito ja hyvät hoitokäytännöt. (CEN 2015: 4.) Ammatillisena osteopaatti käyttää lääketieteellistä, osteopaattista ja tieteellistä ammattitaitoaan soveltaakseen osteopatian periaatteita hoidossaan. Osteopaattinen hoitaminen on potilaskeskeistä ja se keskittyy terveyskeskeisyyteen enemmän kuin sairauskeskeisyyteen, joka perustuu tieteelliseen tarkkuuteen ja näyttöön perustuvaan toimintaan. Osteopatia on yksi osa terveydenhuoltoa ja osteopaattien tulisi tehdä yhteistyötä muiden ammatinharjoittajien ja alojen kanssa. (CEN 2015: 6–7.)

Osteopatia perustuu käsitykseen kehosta yhtenäisenä kokonaisuutena. Se on "henkilökeskeinen" eikä "tautikeskeinen" lähestymistapa, joka keskittyy ennaltaehkäisyyn, diagnoosiin ja hoitoon sairaudesta tai vammoista. Osteopaattit käyttävät manuaalisia tekniikoita diagnosointia ja arviointia varten, sekä erilaisten terveystilojen tunnistamiseksi ja hoitamiseksi, mukaan lukien tuki- ja liikuntaelinten rakenteelliset ongelmat, jotka vaikuttavat ihmisen fysiologiaan, hermostoon, verenkiertoon ja sisäelimiin. (OIA 2020: 5.)

Standardi SFS-EN 16686 on standardi osteopaattipalveluista. Kyseisessä standardissa suositellaan, että osteopaatit toimisivat ammatissaan tukiverkoston kanssa ja osteopatiaa tarjoavat yritykset tekisivät yhteistyötä muiden alan yritysten kanssa, koska yhteistyö edistää yleistä tietoisuutta osteopatiasta. (CEN 2015: 9.) Osteopaatin on myös ymmärrettävä oman pätevyytensä, tietojensa ja taitojensa rajat ja tilanteen mukaan ohjattava asiakas toiselle terveydenhuollon ammattihenkilölle (CEN 2015: 20).

Termi moniammatillinen yhteistyö tarkoittaa yksinkertaistettuna, että asiantuntijoilla on yhteinen ongelma, tehtävä tai työ, johon pyritään löytämään ratkaisu yhdistämällä tiedot ja osaaminen (Isoherranen, Rekola & Nurminen 2008: 33).

Maailmanlaajuisesti osteopaattisia lääkäreitä on enemmän kuin osteopaatteja, kuitenkin suurin osa osteopaattisista lääkäreistä toimivat Yhdysvalloissa ja Euroopassa suurin osa toimii Saksassa (OIA 2020: 5). Tämän vuoksi emme käsittele työssämme Yhdysvaltoja tai Saksaa ollenkaan, koska työmme keskittyy osteopaattien moniammatilliseen yhteistyöhön, koska tilanne on erilainen lääkäreiden ja esimerkiksi fysioterapeuttien moniammatillista yhteistyötä tarkastellessa. Keski-Euroopassa ja Iso-Britanniassa osteopaatit työskentelevät pääsääntöisesti itsenäisinä ammatinharjoittajina ja vain pieni osa osteopaateista työskentelee vähintään yhden henkilön kanssa (OIA 2020: 43).

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää haastattelemiemme osteopaattien käytäntöjä ja näkemyksiä moniammatillisesta yhteistyöstä. Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää osteopaattien moniammatillisen yhteistyön mahdollisuuksia ja nykyistä tilannetta. Opinnäytetyön tuotoksena on infograafi, joka kuvaa minkä alojen ammattilaisten kanssa osteopaatit työskentelevät moniammatillisessa yhteistyössä. Tuotos on syntynyt osteopaattien haastatteluiden pohjalta ja infograafin tarkoituksena on kuvata osteopaateille moniammatillisen yhteistyön rakennetta ja yhteistyön mukanaan tuomia mahdollisuuksia. Käytimme infograafin lähteinä työmme tuloksia sekä kirjallisuutta aiheesta. Infograafi tehtiin Canva- sovellusta hyödyntäen. Myös muut sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaiset voivat käyttää infograafia hyödykseen, jotta he saavat lisää tietoa moniammatillisesta yhteistyöstä ja ymmärtävät, että myös osteopaatteja kannattaa hyödyntää osana asiakkaan hoitoa.

Osteopaattien moniammatillista yhteistyötä on käsitelty vuonna 2010 valmistuneessa opinnäytetyössä Yhteistyön hyödyt osteopaateille ja heidän potilailleen: Ammattikorkeakoulu Stadiasta valmistuneiden osteopaattien kokemuksia (Manninen & Suojanen

2010). Työssä tultiin siihen tulokseen, että osteopaatit kokivat moniammatillisesta yhteistyöstä olevan hyötyä. Tästä opinnäytetyöstä on kuitenkin jo yksitoista vuotta, jonka takia mielestämme oli ajankohtaista tarkastella tämänhetkistä tilannetta osteopaattien moniammatillisesta yhteistyöstä ja onko tilanteeseen tullut muutoksia vuoden 2010 jälkeen.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset olivat seuraavat:

1. Mitä käytäntöjä osteopaateilla on moniammatillisessa yhteistyössä?
2. Millaisia näkemyksiä osteopaateilla on moniammatillisesta yhteistyöstä?

2 Moniammatillinen yhteistyö

Moniammatillisen yhteistyön termi alkoi ensi kertaa esiintyä Suomessa 1980-luvun loppupuolella. Käsitteenä moniammatillinen yhteistyö on monimerkityksellinen ja pitää sisällään monenlaisia ja -tasoisia ilmiöitä. Sillä kuvataan useiden eri asiantuntijoiden ja ammattiryhmien keskinäistä yhteistyötä. Käsite pitää sisällään monia erilaisia yhteistyön muotoja. Yksinkertaistettuna se tarkoittaa, että asiantuntijoilla on yhteinen ongelma, tehtävä tai työ, johon pyritään löytämään ratkaisu tai uusia näkemyksiä, yhdistämällä tiedot ja osaaminen. Moniammatillisuus tuottaa työhön monia erilaisia tiedon ja osaamisen näkökulmia. Keskeisintä on kerätä tiedot ja taidot yhteen, jonka jälkeen niitä prosessoidaan, jotta saadaan mahdollisimman laaja käsitys tilanteesta, joka asiakkaalla on. (Isoherranen ym. 2008: 33.)

Kiinnostus moniammatillista yhteistyötä kohtaan on kasvanut maailmanlaajuisesti sosi- ja terveysalalla viimeisten vuosikymmenten aikana. Pystyäkseen vastaamaan tulevaisuuden terveydenhuollon haasteisiin terveydenhuollon oppirakennelma tarvitsee muutoksen yhteistyöhön ja kumppanuuteen. Traditionaalinen tapa ei enää arvion mukaan toimi, vaan vaaditaan monenlaisia interventioita, sekä ennaltaehkäisevää terveydenhoitoa, joka tarkoittaa myös muutosta johtajuudessa. Moniammatillisuus tarvitsee muutosta oppirakenteeseen, koska moniammatillinen työskentely omaa omat johtamis- ja työskentelytapansa sekä omat arvonsa. (Isoherranen 2012: 29–30.)

Koska nykypäivän ongelmat ovat yhä monimutkaisempia, ammattilaiset tarvitsevat yhä enemmän toisiaan niiden ratkaisemisessa. Ristiriitainen ja päällekkäinen työskentely

saattaa aiheuttaa tehottomuutta ja sekaannusta. Myös potilaat ja heidän läheisensä toivovat lisää tietoa ja vaikutusmahdollisuutta ratkaisuihin. Lisäksi potilaat ovat nykyään tietoisempia heidän oikeuksistaan ja he voivat hankkia itse tietoa. Tulevaisuudessa toiminta on yhä enemmän asiakaslähtöistä. (Isoherranen 2012: 30.) Suomessa ammattihenkilö on myös velvoitettu noudattamaan lakia, joka säätelee potilaan asemaa, oikeuksia ja velvollisuuksia (17.8.1992/785).

Moniammatillisen yhteistyön lähtökohtana on aina asiakas, jota keskitytään huomioimaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Näin poistetaan pirstaleinen ajattelutapa ja yhdistetään erilaisia näkökulmia. Moniammatillinen yhteistyö pyrkii tuottamaan paremman tuloksen, kuin mitä ryhmän jäsenten yksittäiset suoritukset tuottaisivat yhteensä. (Isoherranen 2004: 15.)

Sosiaali- ja terveysalalla moniammatillisessa yhteistyössä pyritään huomioimaan laajempi käsitys asiakkaan tilanteesta. Eri asiantuntijoiden tiedot ja taidot pyritään integroimaan yhteen asiakaslähtöisesti. Näin rakennetaan yhteinen tavoite ja käsitys toimenpiteistä, joita tarvitaan ongelman ratkaisuun. Jossain tapauksissa myös asiakas, hänen omaisensa, vapaaehtoinen auttaja tai muu läheinen on mukana prosessissa. Tällöin kaikki tekijät ovat osallisena myös keskusteluun ja päätöksentekoon. (Isoherranen 2004: 14.)

Moniammatillisessa yhteistyössä erilaisia asiantuntijuuksia yhdistetään ja kehitetään mahdollisesti ammattirajojakin ylittäen. Se liittyy yhteen erilaisten ammattilaisten osaaamisen, yhteistyötarpeen ja koko ammattikulttuurin. Täten myös yleensä itsenäiseen työhön tottuneet ammattilaiset joutuvat useimmiten hyväksymään sen tosiasian, että heillä on vähemmän itsenäisiä päätöksentekomahdollisuuksia, kun toimitaan moniammatillisessa yhteistyössä. Toisaalta pitää osata myös nähdä, että yhteistyö tuo mukanaan runsaasti etuja jokaisen ammattilaisen omaan työhön. (Markkola 2013: 19–20.)

Kuva 1. Asiakkaan polku (Isoherranen, Rekola & Nurminen 2008: 35.)

Moniammatillisessa yhteistyössä voidaan käyttää myös käsitettä moniammatillinen tiimi. Määritelmiä käsitteelle on useita, mutta se toimii sosiaali- ja terveysalalla usein synonyymina moniammatilliselle yhteistyölle. Tiimityölle keskeisiä piirteitä on jaettu vastuu, tehtävien keskinäinen riippuvuus ja selkeä systeemi. (Isoherranen 2012: 31.)

Tiimityöskentelyä käytetään silloin, kun sille todetaan tarve ja siitä on lisähyötyä. Jokainen moniammatillisessa tiimissä työskentelevä tuo oman ammattitaitonsa ja tietopohjansa keskusteluihin tiimin kanssa ja tarkoituksena on saattaa yhteen eri ammattilaisten tiedot ja taidot asiakkaan hoitamiseen. (Isoherranen ym. 2008: 35–36.)

Markkolan Pro gradussa (2013) käydään läpi fysioterapeuttien, sairaanhoitajien, puhe-terapeuttien ja toimintaterapeuttien kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä. Tutkimuksessa haastateltiin ryhmiä, joihin kuului näitä ammatteja edustavia henkilöitä. (Markkola 2013: 2.) Kun kaikki asiantuntijat ovat paikalla samaan aikaan, on potilaan huomioiminen parempaa, kuin yksinään toimivan kohdalla (Markkola 2013: 39). Selkeää varmuutta moniammatillisesta yhteistyöstä ei ole voitu saada. Merkityseroja löytyi ammattien välisestä ja ammattialojen välisestä toiminnasta ja niiden merkityksestä. (Markkola 2013: 2.) Potilaan täytyy olla toiminnan päähenkilö ja mukana ydinryhmässä,

sekä toiminnan keskipisteenä. (Markkola 2013: 40–41). Potilaslähtöisyys korostui jokaisen ammattiryhmän haastatteluissa.

3 Osteopatia ja moniammatillisuus

3.1 Osteopaattien moniammatillisuus Suomessa

Suomessa osteopatia tuli osaksi terveydenhuoltoa vuonna 1994 ja osteopatia- nimikkeestä tuli samalla nimikesuojattu. Osteopatia on Suomessa laillistettua, niin kutsuttua ”*first contact*” -terveydenhuoltoa, eli asiakas voi itse hakeutua osteopaatille suoraan ilman lähetettä. Osteopaatit työskentelevät Suomessa yksityisellä sektorilla, eivätkä ole osa julkista terveydenhuoltoa. Suomessa osteopaattien työtä valvoo Valvira. Suomessa on osteopatian laillistettuja harjoittajia arviolta noin 500 henkilöä. (EFFO 2021: 19.)

Osteopaattien moniammatillista yhteistyötä on sivuttu aikaisemmin Mannisen ja Suojasen opinnäytetyössä Yhteistyön hyödyt osteopaateille ja heidän potilailleen, joka valmistui vuonna 2010. Aiheita myös käsiteltiin Aho, Pohja ja Viitalan (2020) opinnäytetyössä Osteopatia työterveyshuollossa, joka on vuodelta 2020. Aikaisempia tai tuoreempia tutkimuksia aiheesta ei ole olemassa.

Mannisen ja Suojasen (2010) opinnäytetyön mukaan osteopaatti voi lähettää asiakkaansa tai suositella asiakkaalleen myös esimerkiksi vyöhyketerapeuttia, sosiaalityöntekijää tai joogaopettajaa. Heidän mukaansa osteopaattien yhteistyö muiden ammattilaisten kanssa koostui keskusteluista, konsultoinneista ja potilaan ohjaamisesta toiselle. Myös tekniikoiden ja tiedon jakamista harjoitettiin kyselijöiden kesken. (Manninen & Suojanen 2010: 25.) Suomessa osteopaattien moniammatillisesta yhteistyöstä ei vielä ole tehty muita tutkimuksia tämän Mannisen ja Suojasen opinnäytetyön lisäksi, mutta maailmanlaajuisista tiedoista osteopaattien moniammatillisesta yhteistyöstä löytyy jonkin verran.

Opinnäytetyössä Yhteistyön hyödyt osteopaateille ja heidän potilailleen, todettiin osteopaattien tekevän yhteistyötä muiden alojen kanssa, sekä sen olevan hyödyllistä osteopaateille ja heidän potilailleen. Potilaiden hyödyiksi työssä mainittiin mm. hoitoketjun lyheneminen ja hoidon laadun paraneminen yhteistyön kautta. (Manninen & Suojanen 2010: 2.)

Osteopatia työterveydenhuollossa -opinnäytetyössä taas todetaan osteopatian sopivan osaksi työterveydenhuoltoa ja osteopatia voisi kuulua yhdeksi osaksi moniammatillista työterveyshuoltoa. Opinnäytetyön mukaan osteopatia voisi tuoda yhden arvokkaan näkökulman ihmisten hoitamiseen työterveyshuollossa. (Aho, Pohja & Viitala 2020: 2.)

3.2 Osteopaattien moniammatillisuus maailmalla

Tarjotun osteopaattisen hoidon luonne ja tyyppi vaihtelevat paitsi yksittäisten osteopaattien välillä myös eri maissa. Tämä monimuotoisuus vaikeuttaa osteopatian ja osteopaattisen hoidon selkeää määrittelyä. Osteopaattisen hoidon ymmärtäminen sellaisena kuin se annetaan, pitäisi auttaa kuvaamaan osteopatiaa. Vuonna 2016 Sveitsin hallitus virallisesti hyväksyi osteopatian osaksi Sveitsin terveydenhuollon koulutusjärjestelmää. Vuonna 2017 1086 osteopaattia sai luvan harjoittaa ammattiaan osana Sveitsin terveydenhuoltojärjestelmää. Suurin osa heistä kuitenkin työskentelee edelleen yksityisellä sektorilla. (Vaucher, MacDonald & Carnes: 2016.)

Adamsin tutkimuksen (Adams, Sibbritt, Steele & Peng: 2018) mukaan Australiassa osteopaatit tekevät yhteistyötä moniammatillisessa työyhteisössä seuraavien ammattikuntien kanssa: toiset osteopaatit, hierojat, naturopaatit, psykologit, akupunktuuristit, jalkaterapeutit, fysioterapeutit, liikuntafysiologit, ravitsemusterapeutit, lääkärit, erikoislääkärit ja toimintaterapeutit. (Adams ym.: 2018.)

Australiassa osteopaatit lähettävät lähetteitä yleisimmin yleislääkäreille (88.5 %) ja yleislääkärit ovat yleisin ammattikunta, joilta osteopaatit myös vastaanottavat lähetteitä (89.3 %). Seuraavaksi yleisimmät ammattikunnat ovat hierojat (lähettävät 67.6 % ja vastaanottavat 76.0 %), toiset osteopaatit (lähettävät 51 % ja vastaanottavat 61.9 %), sekä jalkaterapeutit (lähettävät 65.6 % ja vastaanottavat 47.5 %). Suurin osa (81.8 %) vastanneista harjoittaa työtään urbaanilla alueella ja loput vastanneista syrjäisemmällä seudulla. Tutkimukseen osallistui 992 vastaajaa, joista 829 (83,7 %) harjoittaa osteopatiaa moniammatillisessa yhteisössä. (Adams ym.: 2018.)

Kanadassa Quebecissa tehtyyn tutkimukseen vastanneiden lääkäreiden ja osteopaattien keskuudesta yli kolmanneksella on ammattisuhde toisen ammattikunnan ammattilaisen kanssa. Melkein puolet vastanneista lääkäreistä lähettävät lapsipotilaitaan osteopaatille vähintään kerran kuussa. Suurin osa vastanneista (81 % lääkäreistä ja 85 % osteopaateista) kertoivat, että ovat tarvinneet konsultaatiota potilaisiin liittyen ja yleisimmät konsultaatiokanavat ovat kirjeet ja suullinen kommunikaatio potilaan välityksellä.

Alle puolet lääkäreistä tiesivät, ettei osteopatia ole säädeltyä Quebecin kaupungissa ja säätelemättömyys koettiin myös hidasteeksi yhteistyön sujuvuuden kannalta. (Morin, Desrosiers & Gboursy: 2017.)

Iso-Britanniassa osteopaatit työskentelevät enimmäkseen yksityisellä sektorilla, mutta myös osana niin kutsuttua ”*first contact*” -terveydenhuoltoa, eli asiakas voi itse hakeutua osteopaatille suoraan ilman lähetettä. Heillä on erilaisia rooleja ensikontaktista (*first contact*), toissijaiseen erikoissairaanhoidon, sekä konsultti- ja ylimmän johdon tasoihin asti kansallisessa terveystalvissa. Vuodesta 2017 lähtien Englannin NHS on tunnustanut osteopaatit liittoutuneiksi terveydenhuollon ammattilaisiksi (*Allied Health Professionals*) ja rohkaissut aktiivisesti ammattikuntaa osallistumaan terveydenhuoltopalveluiden muuttamiseen, viimeisimpänä osana COVID-19-kriisiitiimejä. (EFFO 2021: 37.)

Vuonna 2020 Norjassa hallitus äänesti osteopatian osaksi julkista terveydenhuoltoa. Tällä hetkellä osteopaatit työskentelevät pääsääntöisesti yksityisinä ammatinharjoittajina, eikä osana julkista terveydenhuoltoa, mutta kun ohjesääntö on mennyt läpi, tämän asian odotetaan muuttuvan. (EFFO 2021: 32.)

4 Toteutus ja menetelmät

4.1 Aineiston kerääminen

Tiedonhankintamenetelmänä tässä opinnäytetyössä käytettiin teemahaastattelua. Kuten Saaranen-Kauppinen ja Puusniekka kuvaavat (2006), teemahaastattelussa keskustelu on vapaata, eikä aiheita käydä läpi tarkassa järjestyksessä tai laajuudessa. Tämä on sopiva haastattelumuoto esimerkiksi silloin, kun tutkitaan vähemmän tunnettua ilmiötä tai asiaa. Teemahaastattelussa vastaamisen vapaus luo oikeuden haastateltavien vastauksille. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006 A.) Teemahaastattelu on puolistrukturoitu haastattelu, joka ei ole yhtä tarkka kuin syvähaastattelu, vaan jättää enemmän tilaa keskustelulle. Teemahaastattelussa ideana on edetä edeltä valittujen teemojen mukaan ja käyttää tarkentavia kysymyksiä. (Tuomi & Sarajärvi 2008: 75.)

Opinnäytetyötä varten haastateltiin kolmea osteopaattia, jotka työskentelevät eri moniammatillisissa työyhteisöissä Suomessa. Heidän kanssaan työskentelee esimerkiksi fysioterapeutteja, lääkäreitä, hierojia ja muita osteopaatteja samassa organisaatiossa. Haastateltavat osteopaatit päädyttiin valitsemaan harkinnanvaraisella valinnalla. Kriteereinä haastateltaville oli, että henkilö työskentelee osteopaattina moniammatillisissa

yhteisössä, on toiminut osteopaattina yli kaksi vuotta, eikä ole toiselta koulutukseltaan esimerkiksi fysioterapeutti. Teemahaastattelut toteutettiin yksilökeskusteluina, joissa käytiin läpi etukäteen mietittyjä teemoja haastateltavien osteopaattien kanssa.

Haastateltavilta kysyttiin halukkuutta osallistua tutkimukseen sähköpostitse tai tekstiviestitse, jonka jälkeen heille lähetettiin suostumus tutkimukseen (Liite 1), tietosuojaseloste (Liite 2) ja tiedote tutkimuksesta (Liite 3) sähköpostitse. Haastatteluiden teemat lähetettiin haastateltaville henkilöille etukäteen ja haastatteluissa käytiin kyseiset teemat läpi, hyödyntäen lisäksi tarkentavia kysymyksiä, jos koettiin, ettei kysymyksiin saatu muutoin riittävän kattavaa vastausta. Haastattelut toteutettiin etäyhteydellä opinäytetyön teon aikaan vallitsevan Covid-19-pandemian vuoksi. Haastattelut nauhoitettiin ja nauhoitukset tallennettiin Metropolian verkkolevylle salasanan taakse. Haastattelut kestivät kukin noin 30–45 minuuttia.

Vaikka haastattelussa olisi pienekö määrä haastateltavia, se ei kuitenkaan tarkoita, että aineistoa olisi vähän, vaan teemahaastattelulla kerätty aineisto on yleensä runsas. Haastattelija voi jo haastattelussa tehdä havaintoja ja analyysi alkaa usein jo itse haastattelutilanteessa. (Hirsjärvi & Hurme 2010: 135–136.)

4.2 Aineiston analyysi

Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä tarkoituksena on luoda tutkimusaineistosta laajasti ymmärrettävä kokonaisuus (Tuomi 2007: 129). Aineistolähtöinen sisällönanalyysi etenee kolmivaiheisena prosessina. Ensimmäinen vaihe on redusointi, eli aineiston pelkistäminen. Tässä vaiheessa aineistosta karsitaan ylimääräinen tieto, joka ei ole oleellista tutkimukselle. Aineistosta etsitään tutkimuskysymyksiin sopivia ilmiöitä ja ilmaisuja. Toinen vaihe on klusterointi eli ryhmittely. Tässä vaiheessa aineistosta etsitään samankaltaisia käsitteitä ja niistä luodaan alaluokkia. Kolmas vaihe on abstrahointi eli alaluokista yhdistetään yläluokkia. Tällä tavalla saadaan esille tutkimuksen kannalta olennainen tieto. Lopulta yläluokista muodostetaan pääluokkia, niin että on kaikenkattava luokka. Luokat nimetään selkien otsikoin, jotka kuvaavat luokan sisältöä. (Tuomi & Sarajärvi 2009: 108–111, 2018, 92–94.)

Teemahaastatteluiden teemat olivat:

1. Minkä ammattien kanssa osteopaatit tekevät moniammatillista yhteistyötä?

2. Mitä käytäntöjä osteopaateilla on moniammatillisessa yhteistyössä?

3. Mitä näkemyksiä osteopaateilla on moniammatillisesta yhteistyöstä?

Haastattelut litteroitiin, jonka jälkeen edettiin analyysiin. Haastatteluiden jälkeen pidettiin purkutilaisuus opinnäytetyön tekijöiden kesken ja keskusteltiin haastatteluista. Tämän jälkeen tehtiin lopullinen litterointi ja aineiston analyysi.

Aineistosta teemoitettiin analyysikysymyksiin vastaavia asioita, kuten millaisia käytäntöjä osteopaateilla on moniammatillisessa yhteistyössä ja millaisia näkemyksiä osteopaateilla on moniammatillisesta yhteistyöstä.

Taulukko 1. Esimerkki analyysistä.

Mitä käytäntöjä osteopaateilla on moniammatillisessa yhteistyössä?		
Pelkistetty	Alaluokka	Yläluokka
Jos ei ole suoraan moniammatillisia yhteistyötilanteita, niin kahvitauko ja käytäväkonsultointeja tapahtuu usein.	Kahvitauko-/ käytäväkonsultointeja, puhelinkonsultointeja.	Konsultointeja muiden ammattilaisten kanssa.
Keskustelu ammattilaisten kanssa puhelimitse ja viestien välityksellä.		
Keskustelua ja konsultointia kahvipöydässä tulee tehtyä.		
Yhteiskäynti fysioterapeutin kanssa.	Yhteinen käynti fysioterapeutin kanssa.	Yhteinen asiakas muiden ammattilaisten kanssa.
Lääkäreiden kanssa etäyhteydellä, eli puhelimella mukana hoitotilanteessa.	Etäyhteys esim. lääkäreiden kanssa.	
Katson paljon, kenelle asiakkaan lähetän ja keneltä haluan näkemyksen asiakkaan tilanteesta.	Katson, kenelle lähetän asiakkaan ja keneltä haluan näkemyksen.	Toisen ammattilaisen osaamisen hyödyntäminen asiakkaan ongelman kanssa.
Asiakkaan tapaukseen tutustuminen ja sen perusteella päätös ohjataanko toiselle ammattilaiselle.	asiakkaan tapauksen perusteella ohjaus toiselle ammattilaiselle.	
Spesialistien käyttö vammassa "X" on usein käytössä.	Spesialistien käyttö tietyissä vammoissa.	

5 Haastateltavat

Haastattelemamme osteopaatit toimivat työssään sekä moniammatillisissa tiimeissä, että moniammatillisessa yhteistyössä. Haastateltavia osteopaatteja valitessamme emme lähteneet erittelemään, ketkä toimivat moniammatillisissa tiimeissä tai ketkä täyttävät moniammatillisen työskentelyn määritelmän, vaan valitsimme osteopaatteja, jotka tekevät yhteistyötä muiden ammattikuntien kanssa omassa asiakastyössään.

Haastateltavat työskentelevät moniammatillisissa työyhteisöissä yksityisellä sektorilla. He ovat toimineet osteopaatteina vähintään kaksi vuotta, eikä heillä ole toista ammatti-korkeakoulututkintoa takana, joka voisi vääristää haastattelussa saamiamme tuloksia. He työskentelevät kaikki eri työyhteisöissä, joissa toimii muun muassa fysioterapeuteja, hierojia, lääkäreitä, osteopaatteja ja valmentajia. Jokaisella haastateltavalla on moniammatillista yhteistyötä toisen alan ammattilaisen kanssa vähintään viikoittain, osalla haastateltavista jopa päivittäin. Yhteistyö ilmenee heillä puhelinkonsultaatiosta yhteisiin käynteihin saakka.

6 Tulokset

6.1 Osteopaattien käytäntöjä moniammatillisessa yhteistyössä

Tulosten mukaan osteopaatit kartoittavat aktiivisesti verkostoaan, pohtien millaista osaamista verkostosta puuttuu ja mitä tarvitaan lisää. He verkostoituvat muiden ammattilaisten kanssa muun muassa LinkedIn –sosiaalisen median kautta, sekä urheiluseurojen, joukkueiden, yksilöurheilijoiden ja erilaisten koulutusten kautta. Osteopaatit perehtyvät asiakastapaukseen ja sen perusteella moniammatillisessa yhteistyössä osteopaateilla on käytäntöinä konsultoida esimerkiksi lääkäreitä, fysioterapeutteja tai muita ammattilaisia läheteillä, suullisilla keskusteluilla etä- ja lähiyhteydellä, sekä yhteiskäynneillä. Osteopaatit saattavat konsultoida ammattilaisia esimerkiksi asiakkaan vaivan kuvantamistarpeen, jatkotutkimusten, harjoittelun, kuormituksen, kuntoutumisen tai yhteisen hoitoketjun myötä. Joissain asiakastapauksissa osteopaatti toteaa toisen ammattilaisen olevan osaavampi hoitamaan kyseistä asiakasta, jolloin osteopaatti ohjaa asiakkaan eteenpäin toiselle ammattilaiselle. Muiden alojen ammattilaiset hyödynnätkä osteopaattien laajaa tietoa, sekä manuaalista osaamista lähettämällä vastavuoroisesti asiakkaan osteopaatille. Myös osteopaatit konsultoivat toisiaan haastavissa

asiakastapauksissa. Konsultaation tarkoituksena on asiakaslähtöisyys, toinen mielipide, vahvistava mielipide tai muiden ammattilaisten erikoisosaamisen lisääminen asiakastyöhön.

Tulosten mukaan osteopaateilla on verkostoissaan ja työyhteisöissään paljon eri alan ammattilaisia, joiden kanssa he työskentelevät lähes päivittäin. Osteopaateilla on esimerkiksi fysioterapeuttien kanssa yhteisiä hoitoketjuja, joissa suunnitellaan asiakkaan hoitoa yhdessä; milloin on manuaalisen hoidon ja milloin kuntoutuksen paikka ja osuus hoidossa. Yhteistyö lääkäreiden kanssa toimii useimmiten niin, että lääkärit toteavat asiakkaalla esimerkiksi tietyn kehon alueen dysfunktion, jolloin he tekevät lähetteen osteopatiaan manuaalista tutkimista ja hoitoa varten. Myös osteopaatit käyttävät läheteitä ohjatessaan asiakkaan entuudestaan tuntemattomalle ammattilaiselle, kenen kanssa ei ole aikaisempaa moniammatillista yhteistyötä.

Kun osteopaatille tulee asiakas, jonka vaivasta tai sen hoidosta hän ei ole täysin varma, on mahdollista hyödyntää muiden ammattilaisten osaamista ja muiden ammattilaisten verkostoa, sekä kontakteja, kysymällä esimerkiksi fysioterapeutin suositusta osaavammasta ammattilaisesta. Tulosten mukaan osteopaatit hyödyntävät myös spesifiä erikoisosaamista omaavia ammattilaisia, esimerkiksi spesialistin osaamista tietyn urheiluvamman hoitamisessa. Lisäksi, kun uskaltaa itse lähettää asiakkaita toisille ammattilaisille, myös nämä ammattilaiset rohkenevat lähettää osteopaatille asiakkaita. Tarkoituksena ei ole vain lähettää asiakasta eteenpäin jonnekin, vaan halutaan olla varma tahon ammattitaidosta, jolle asiakas ohjataan. Asiakkaan tilanteen ja vaivan mukaan pohditaan, minkä alan ammattilainen voisi häntä auttaa parhaiten. Asiakkaan ohjaamista toiselle ammattilaiselle ei koeta ongelmalliseksi ja asiakkaalle se usein sopii, kun perustelut ohjaamiselle ovat selkeät.

Osteopaattien moniammatillinen yhteistyö tapahtuu esimerkiksi puhelimen ja viestien välityksellä tai joissain työyhteisöissä on myös käytössä moniammatillisia tiimejä, joissa viikoittain eri alojen ammattilaiset työskentelevät yhdessä keskustellen asiakastapauksistaan. Heillä on myös niin sanottuja käytävä- ja kahvitaukokonsultointeja potilastapauksista muiden ammattilaisten kanssa. Konsultoinnin lisäksi tarkoituksena on oppia ja jakaa uutta tietoa ammattilaisten kesken.

6.2 Osteopaattien näkemyksiä moniammatillisesta yhteistyöstä

Tulosten perusteella osteopaattien näkemykset moniammatillisesta yhteistyöstä ovat lähtökohtaisesti positiivisia. Heidän mukaansa moniammatillisen yhteistyön myötä ammattilaiset oppivat muilta aloilta eri näkökulmia, sekä yhteistyö lisää ymmärrystä muista aloista. Tätä kautta voidaan edistää omaa ammattiosaamista ja lisätä omaa tunnetta- vuutta osteopaattina. Heidän mukaansa osteopatia tuo lisää työkaluja tutkimiseen ja hoitamiseen moniammatillisessa yhteistyössä, esimerkiksi manuaalisen tutkimisen myötä tilanteessa, jossa asiakkaalla on kipua, mutta ei selkeitä löydöksiä kivun aiheut- tajasta.

Osteopaatit painottavat asiakaslähtöisyyttä ja moniammatillisen yhteistyön hyötyjä asi- akkaan suuntaan. Yhteistyön myötä saadaan laajempi työkalupakki ja useita näkökul- mia, joilla voidaan ratkoa asiakkaan ongelmia ja mahdollistaa asiakkaan paras mahdol- linen hoito. Lisäksi asiakas saa myös psykologista tukea laajemmin, jos hoitoon liittyy useampi ammattilainen. Osteopaatit painottavat sopivien ammattilaisten liittämistä hoi- toketjuun, jolloin asiakkaan ei tarvitse kulkea ammattilaiselta toiselle. Tällöin osallistu- vat ammattilaiset voivat kommunikoida paremmin tarvittaessa asiakkaan kanssa ja keskenään. Osteopaattien mukaan tämä edistää myös asiakkaan kokemusta huomioi- duksi tulemisesta.

Tulosten mukaan haastattelemiemme osteopaattien mielestä moniammatillinen yhteis- työ on tärkeää, sillä asiakas saa silloin jokaiselta alalta parhaan näkemyksen vai- vaansa. Myös diagnoosin saamisen ja oikean hoitomuodon kannalta asia on tärkeää. Tällöin asiakkaan hoitoketjut pysyvät lyhyempinä ja sopivan hoidon saanti onnistuu parhaiten. Moniammatillisessa yhteistyössä asiakas saa laajalla osaamisella apua on- gelmaansa ja ammattilaiset voivat pitää fokuksensa omassa osaamisessaan parhaiten ja asiakkaalle välittyi, että hänen hoitoonsa tehdään kaikki mahdollinen, jotta ongelma saadaan ratkaistua. Tuloksien mukaan moniammatillinen yhteistyö on erittäin tärkeää, sillä silloin asiakas saa parhaan mahdollisen hyödyn jokaiselta alalta. Osteopatiassa- kaan ei pidä luottaa siihen, että voidaan itse ratkaista kaikki ongelmat, vaan osataan tunnistaa, milloin on asiakkaan etu käydä toisen ammattilaisen luona. Osteopaatteja kiinnostaisi myös olla itse seuraamassa eli observoimassa muiden ammattilaisten työtä, mutta tämä ei aikataulullisista tai taloudellisista syistä valitettavasti ole mahdol- lista, kuitenkin muiden alojen observointi koetaan oman ammattitaidon kehittämisen kannalta tärkeäksi toimintatavaksi. Osteopaateilta itseltään voi löytyä myös muiden alo-

jen koulutuksia tai osaamista, jolloin ammatillinen näkökulma ei aina rajoitu vain osteopatian piiriin ja asiakastyössä ammattilainen voi hyödyntää näitä kaikkia taitojaan asiakkaan hoitamisessa.

Tulosten mukaan näkemys on myös se, että ammattilaiset itse oppivat myös parhaiten moniammatillista yhteistyötä tehdessä. Kun ammattilainen konsultoi tai parhaimmassa tapauksessa observoi muita, oppii heidän toimintatavoistaan ja tekemisestään. Ammattilaisen oma ammattiosaaminen kehittyy ja samalla edistetään myös osteopatian tunnettavuutta, kun kerrotaan toiselle ammattilaiselle, mitä tehdään ja miksi. Tulosten mukaan osteopatia tuo lisää työkaluja esimerkiksi kivun ja turvotuksen hoitoon. Tämän tosin riippuu myös hyvin paljon osteopaatista itsestään. Jos asiakkaalla on selkeä ongelma, mutta ei selkeitä löydöksiä, on osteopatia erinomainen diagnostiväline tällaisiin vaivoihin. Osteopaateilla on erinomaiset valmiudet esimerkiksi lantion tutkimiseen, sillä osteopaatit osaavat tutkia aluetta kattavasti.

Osteopaatit eivät voi hallita täysin koko terveydenhuoltoalan kokonaisuutta, kuten kukaan muukaan ammattilainen ei voi. Moniammatillisen yhteistyön hyödyt heijastuvat asiakkaalle niin, että hoitaja tai terapeutti oikeasti välittää hänestä ja hänen ongelmastaan, kun asiakkaan asiaa tutkitaan kunnolla ja otetaan selvää, mistä ongelma voisi johtua. Myös luottamuksellisen ilmapiirin luominen korostuu tällaisissa tilanteissa. Haastateltavien näkemyksenä on, että asiakas tulee todennäköisemmin myös uudestaan vastaanotolle, kun on saanut parasta mahdollista hoitoa, sekä tullut todennäköisemmin kuntoon ja on kaikin puolin tyytyväisempi hoitoon itsessään.

Moniammatillisen yhteistyön hyödyt ovat tulosten mukaan siinä, että osteopaatti saa monipuolisempia työkaluja käyttöönsä asiakkaan ongelmien ratkaisua varten, sekä voidaan selvittää ja hoitaa isommalla skaalalla asiakkaan ongelmia, eikä pelkästään fyysisiä rajoituksia. Moniammatillisen yhteistyön ei tarvitse rajoittua vain manuaaliseen terapiaan, vaan se voi ulottua myös esimerkiksi henkisen hyvinvoinnin edistämiseen muiden ammattilaisten osaamisen avulla. Esimerkkinä nuori urheilija, jonka avuntarve on kaikkea manuaalisesta hoidosta psyykkisten haasteiden hoitamiseen, jolloin sopivan moniammatillisen yhteistyön löytäminen osteopatian rinnalle on erittäin tärkeää.

Tuloksissa nousivat esille myös taloudelliset haasteet tietynlaisena rajoitteena moniammatillisen yhteistyön harjoittamiselle. Kun ammattilainen lähettää asiakkaan eteenpäin, riskinä saattaa olla, ettei asiakas palaa enää lähettäneelle ja se saattaa vaikuttaa ammattilaisen talouteen. Mutta haastateltavat myös korostivat, että jos ammattilaisella on

aito halu auttaa asiakastaan, asiakas todennäköisesti arvostaa sitä ja palaa takaisin tarvittaessa. Tämänlaisessa tilanteessa voi myös saada asiakkaita siltä taholta, jolle itse lähettää asiakkaitaan. Perimmäisenä asiana osteopaatit painottivat asiakkaan etua ja hyötyä moniammatillisesta yhteistyöstä.

Haastateltujen mielestä pitää tulkita tarkkaan moniammatillista yhteistyötä vaativat tilanteet, jotta välttyttäisiin tilanteelta, jossa asiakkaalle tulee olo, että häntä vain siirrelään yhdeltä tekijältä toiselle. Näissä tilanteissa on tärkeää mennä asiakkaan etu edellä. Tuloksissa korostui myös kommunikaation ja informaation tärkeys asiakkaan ohjaamisessa ammattilaiselta toiselle, jotta asiakas ymmärtää tilanteen ja moniammatillisen yhteistyön hyödyt hänelle.

7 Yhteenveto haastatteluista

Haastateltaville ei ollut tullut vastaan alaa, joka ei suostuisi tekemään osteopatian tai osteopaatin kanssa yhteistyötä. Vastauksissa ilmeni yhtäläisyys siitä, että useimmat alat ovat kiinnostuneita osteopatiasta. Haastatteluaineiston mukaan osteopaatit saattavat tehdä moniammatillista yhteistyötä muun muassa akupunktuuristien, fysiikkavalmentajien, fysioterapeuttien, hierojien, homeopaattien, jalkaterapeuttien, kiropraktikoiden, kättilöiden, lajiliittojen, lääkäreiden, naprapaattien, osteopaattien, *personal trainereiden*, poliisien, psykologien, sairaanhoitajien, synnytys- ja urheilulääkäreiden kanssa.

Kuten tuloksissa käy ilmi, osteopaattien mielestä moniammatillinen yhteistyö tuo asiakkaalle parhaan mahdollisen hyödyn ja jokainen ammattilainen pystyy keskittymään omaan osaamiseensa asiakastyössään. Myös Isoherranen (2004) kirjoittaa, että moniammatillisessa yhteistyössä tuodaan yhteen ammattilaisten tietotaito, jotta siitä saadaan kokonaisvaltaista tietoa ja tällöin ammattilaiset sitoutuvat toimimaan myös yli ammattiryhmien, jolloin asiakas saa hoidosta parhaan mahdollisen hyödyn (Isoherranen 2004: 21).

Suoranaisia ongelmia moniammatillisen yhteistyön kanssa haastateltavat eivät nähneet, mutta haasteita on. Yhtenä suurena haasteena esille nousi osteopatian tuntemattomuus alana asiakkaiden ja mahdollisesti muiden ammattilaisten keskuudessa. Muut ammattilaiset ovat lähtökohtaisesti kiinnostuneita osteopatiasta, mutta eivät välttämättä ymmärrä täysin mitä kaikkea osteopatia pitää sisällään. Haastateltavat kokivat myös, että eri osteopaattien väliset näkemuserot voivat vaikeuttaa kommunikaatiota osteo-

paattien välillä. Osteopaattien pitäisi pystyä kommunikoimaan alan sisällä vielä selkeämmin, jotta esimerkiksi eri kouluista valmistuneiden osteopaattien näkemuserot ja lähestymistavat eivät lisää epäselvyyttä alan sisällä, vaan toimisivat osteopatiaa edistävänä tekijänä. Haastateltavien mielestä osteopaattien pitäisi osata kertoa selkeästi hoidosta ja sen etenemisestä niin, että osteopatia ymmärrettäisiin paremmin muiden alojen keskuudessa ja kommunikointi alojen välillä olisi mahdollisimman suoratonta. Osteopaatit kokevat, että hoitotekniikoiden nimillä ei ole niinkään merkitystä muiden alojen ammattilaisten välillä, vaan selkeä kirjaaminen ja kommunikaatio asiakaskäynneistä on merkitykseltään tärkeämpiä. Asiakkaan ja osteopaatin välinen laadukas ja selkeä kommunikaatio auttaa asiakasta ymmärtämään mitä tekniikoilla hoidetaan ja mitkä kyseisten tekniikoiden vaikutusmekanismit ovat.

Osteopaatin on autettava asiakasta ymmärtämään hoidon mahdolliset vaikutukset ja tuettava asiakkaan sitoutumista ja perehtymistä ennaltaehkäisyyn, harjoitteluun, terveyden edistämiseen, terveelliseen elämäntapaan ja ruokailutottumuksiin sekä hyödyntämään terveydenhuollon tieteen alan tietoja. Osteopaatin on kerrottava miten edellä mainitut näkökulmat ja asiakkaan omat valinnat edistävät hänen terveyttään. Lisäksi on selitettävä näiden toimien edut, riskit ja rajoitukset. (CEN 2015: 9.)

Haastatteluissa nousi esille myös osteopatian asema Suomessa. Osteopaatit ovat tällä hetkellä nimikesuojattuja ammattihenkilöitä, eivätkä toimi osana julkista terveydenhuoltoa (EFFO 2021: 18). Tämä voi aiheuttaa ihmisissä ihmetystä ja joissain tilanteissa myös varovaisuutta hakeutua osteopaatin hoidettavaksi, sillä osteopatia mielletään helposti vaihtoehtoisiin hoitomuotoihin. Lisäksi moniammatillista yhteistyötä voi rajoittaa se, jos muiden alojen ammattilaiset eivät tiedä mitä osteopatia tarkalleen ottaen on.

8 Pohdinta

Opinnäytetyöprosessi alkoi toukokuussa 2020. Aineistonkeruu-menetelmäksi valittiin teemahaastattelu, koska tällä menetelmällä saimme tuotua esille osteopaattien omia näkemyksiä ja kokemuksia aiheesta. Haastattelut tehtiin kesällä 2021. Työn tarkoituksena oli selvittää osteopaattien moniammatillisen yhteistyön mahdollisuuksia ja kartoittaa nykyistä tilannetta. Tavoitteena oli selvittää osteopaattien moniammatillisen yhteistyön käytäntöjä sekä näkemyksiä moniammatillisesta yhteistyöstä ja tehdä opinnäytetyön tuotoksena infograafi, joka kuvaa minkä alojen ammattilaisten kanssa osteopaatit työskentelevät moniammatillisessa yhteistyössä, mitä käytäntöjä osteopaateilla on mo-

niammatillisessa yhteistyössä ja osteopaattien näkemyksiä moniammatillisesta yhteistyöstä. Kyseistä aihetta on tutkittu ulkomailla jonkin verran, mutta Suomessa se on osteopatian osalta vielä vähäistä. Tämän vuoksi koimme työmme tärkeäksi, jotta tietoisuus osteopatian hyödyistä osana moniammatillista yhteistyötä saataisiin isommin esille.

Koska asiakkaiden ongelmat ovat nykyään monimutkaisempia, tarvitsevat ammattilaiset toistensa osaamista ja näkemyksiä entistä enemmän, mutta ristiriitainen ja päällekkäinen työskentely ammattilaisten välillä saattaa aiheuttaa tehottomuutta ja sekaannusta (Isoherranen 2012: 30). Isoherrasen (2012) mukaan asiakkaat ovat entistä tietoisempia heidän oikeuksistaan, ja asiakkaiden oma tiedonhankinta sähköisesti eri tietolähteistä on helpottunut. Kehitys on vienyt terveydenhuoltoalaa yhä asiakaslähtöisempään suuntaan, lisäksi asiakkaat ja heidän läheisensä haluavat entistä enemmän tietoa ja vaikutusvaltaa ratkaisuihin. (Isoherranen 2012: 30.) Näkemys asiakkaasta muovautuu helposti ammattilaisen oman alansa koulutuksen mukaan. Tämän takia sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset ovat tottuneet työskentelemään itsenäisesti. Ammateissa on usein omat viitekehyksensä ja laillistetut toiminta-alueensa. Niihin liittyy laillistettuja oikeuksia, jotka saattavat rajata toimintaa. (Isoherranen 2012: 30.)

Arvioidessamme tuloksia ja työn luotettavuutta otimme huomioon, että tulokset edustavat vain kolmen osteopaatin näkemystä ja kokemusta moniammatillisesta yhteistyöstä. Teemahaastattelujen avulla saatiin vastaukset tutkimuskysymyksiin ja kiinnostavia näkemyksiä moniammatillisesta yhteistyöstä sekä osteopatian osuudesta osana moniammatillista työyhteisöä. Kaikki haastateltavat kokivat moniammatillisen yhteistyön lisäävän työkaluja heidän omaan työskentelyynsä. Osteopaatit saavat muiden alojen ammattilaisilta uusia mielipiteitä, täydentävää tutkimusta tai heidän omaa työskentelyänsä vahvistavia mielipiteitä.

Haastatteluissa osteopaatit ilmaisivat myös osteopatian olevan paikoittain hajanainen ala. Osteopaatiksi kouluttavia kouluja on Suomessa kolme ja jokaisella koululla on omat painotuspisteensä koulutuksissaan. Haastatellut osteopaatit toivoivatkin yhtenäistä linjaa myös oman alansa tekijöiden välille, jotta myös osteopaattien välinen yhteistyö olisi mahdollisimman sulavaa. Mutta toisaalta he myös pitivät osteopaattien monipuolisuutta ja erilaisuutta asiakastyön kannalta hyvänä asiana. Muiden alojen kanssa toimiessa osteopaattien kannattaa kiinnittää huomiota sanavalintoihin ja termistöön, jotta puhuisimme samaa kieltä muiden alojen kanssa. Haastateltavat mainitsivat myös

että, jos osteopatia pääsisi joskus osaksi julkista terveydenhuoltoa, olisi moniammatillinen yhteistyö taas asteen verran helpompaa ja se voisi avata myös uusia ovia koko alalle. Osteopatian koulutusta tarjoavien koulujen eroista ei ole tehty tutkimusta tai opinnäytetöitä ja koemme tämän aiheen olevan mielenkiintoinen kartoitettava alue osteopatian alalle. Tämän kaltainen opinnäytetyö voisi selkeyttää eri kouluista valmistuvien osteopaattien eroja ja samalla vahvistaa alaa yhtenäisemmäksi myös muiden sosiaali- ja terveysalalla työskentelevien silmissä.

Ammatinharjoittajana olisi hyvä tietää omat ja alansa vahvuudet, jonka kautta oma työnkuva selkeytyy ja apua on tällöin helpompi tarjota muille ammattilaisille. Osteopatia voi tarvittaessa sijoittua hoitoketjussa osaksi asiakkaan kuntoutusta tai tarpeen mukaan olla asiakkaan terveyden edistämiseen tähtäävä hoitomuoto. Osteopatia ei ole myöskään kaiken kattava terveydenhuollonala, vaan sekin pitää sisällään omat vahvuutensa ja samalla myös rajoitteensa, joiden ympärillä ammattilaisen olisi hyvä osata toimia.

Haastatteluissa yksi osteopaateista sanoi, että osteopaatti itse määrittelee mihin kohtaan hoitoketjua omat palvelut sopeutuvat parhaiten, ja tätä kautta oman palvelun tarjoaminen muille ammattilaisille konkretisoituu. Osteopatia on usein asiakkaalle *“first contact”* -hoitomuoto, jolloin osteopaatilla on vastuu arvioida, onko asiakas hänen ammattiosaamisellansa hoidettavissa. Aikaisessa vaiheessa luodut moniammatillisen yhteistyön verkostot, jotka pitävät sisällään laaja-alaisesti eri alojen ammattilaisia, mahdollistaa asiakkaan ohjaamisen eteenpäin luotettavalle ja osaavalle ammattilaiselle. Cen standardissa (2015) todetaan, että osteopaatin tulisi lähettää asiakas toiselle ammattilaiselle, jotta saadaan halutut hoitovasteet, jos niitä ei itse pystytä saavuttamaan (Cen 2015: 9). Yksi haastatelluista osteopaateista kuvasi moniammatillisen yhteistyön polun asiakkaalla seuraavasti: asiakas saapuu osteopaatin vastaanotolle, jossa hänen tilansa tutkitaan ja asiakas päätetään lähettää lääkärille jatkotutkittavaksi. Lääkärin tutkimuksissa todetaan, että asiakas leikataan, jonka jälkeen hän osallistuu fysioterapeutin postoperatiiviseen kuntoukseen. Tämän jälkeen asiakas palaa takaisin osteopaatille, jossa tuetaan jo aikaisemmin annettua hoitoa.

Moniammatillisen yhteistyön merkitys vahvistui jossain määrin opinnäytetyötä tehdessämme. Ymmärsimme, ettei yhden osteopaatin tarvitse hallita kaikkia osa-alueita manuaaliterapiassa, vaan erikoisosaajia ja muita ammattilaisia löytyy varmasti myös oman osaamisen ulkopuolelta; esimerkiksi jalkaterapeutilla on oma erikoisosaamisensa, josta osteopaatti varmasti hyötyisi. Kokonaiskuvan ymmärtäminen ja tieto siitä, milloin asia-

kas on parempi siirtää toiselle ammattilaiselle, ovat enemmänkin vahvuus kuin heikkous. Tämän vuoksi mahdollisimman monipuolinen ammattilaisten verkosto on hyvä hankkia ympärille aikaisessa vaiheessa, mielellään jo opiskeluaikoina. Myös koulutuksista ja erilaisilta kursseilta voi löytää uusia verkostoitumismahdollisuuksia ja sieltä löytää itselleen uusia ammattilaisia ympärilleen. Opinnäytetyötä tehdessämme huomasimme myös jo opiskeluaikana aloitetun verkostoitumisen tärkeyden, jonka kautta tarvittavien ammattilaisten löytäminen on mahdollista.

Työssä haluttiin tarkastella osteopaattien moniammatillisen yhteistyön nykytilannetta, ja huomattiin yhtäläisyyksiä Mannisen ja Suojasen (2010) opinnäytetyön tulosten kanssa. Opinnäytetyömme perusteella alat, joiden kanssa osteopaatit tekevät moniammatillista yhteistyötä ovat lisääntyneet 11 vuoden aikana. Osteopaattien käytännöt moniammatillisessa yhteistyössä ovat pysyneet samankaltaisina. Muiden ammattilaisten konsultointi ja asiakkaan ohjaaminen toiselle ammattilaiselle ovat haastattelujen perusteella edelleen yleisimmät käytännöt. Osteopaatit kokevat edelleen asiakkaiden saavan laadukkaampaa hoitoa, sekä oman ammattitaidon kasvavan moniammatillisen yhteistyön seurauksena. Osteopaatti on vielä toistaiseksi nimikesuojattu, eikä laillistettu terveydenhuoltoalan ammattilainen tai osana julkista terveydenhuoltoa. Haastateltavien mielestä nimikkeen laillistaminen voisi edistää osteopatian tunnettavuutta alana sekä helpottaisi laajemman moniammatillisen yhteistyön eri alojen ammattilaisten kanssa. Mielestämme terveyden- ja hyvinvointialojen opetussuunnitelmiin kannattaisi lisätä entistä enemmän moniammatillista yhteistyötä, jolloin yhteistyöstä tulisi normi jo opiskeluvaiheessa sekä muiden alojen kanssa toimiminen yhteistyössä olisi tuttua ennen työelämään siirtymistä. Samalla osteopatian tunnettavuus lisääntyisi muiden alojen opiskelijoiden keskuudessa ja se välittyisi myös työelämään.

Koko opinnäytetyöprosessin ajan noudatettiin hyvää tieteellistä käytäntöä, johon kuuluu rehellisyys, yleinen huolellisuus sekä tarkkuus tutkimustyössä, tuloksien tallentamisessa ja esittämisessä (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012: 5). Opinnäytetyön aineisto kerättiin, tallennettiin ja säilöttiin luottamuksellisesti noudattaen tietosuojalain mukaisia menetelmiä (Tietosuojalaki 1050/2018). Aineistoa ei luovutettu ulkopuolisille. Aineisto litteroitiin ja tallennettiin niin, ettei siitä voida tunnistaa henkilöllisyyksiä, työpaikkoja tai muutenkaan mistä henkilön voi tunnistaa. Alkuperäisiä tallenteita säilytettiin vain asianomaisten saavutettavissa ja ne poistettiin, kun opinnäytetyö oli valmis, viimeistään joulukuussa 2021. Opinnäytetyön tutkimusaineisto ja teemahaastattelun äänitallenteet tallennettiin Metropolian verkkolevyille käyttäjätunnuksen ja salasanan taakse.

Työssä käytettiin tutkimustiedotetta, jolla ilmoitettiin tutkittaville tutkimusaineiston käyttötarkoitus. Teemahaastatteluun osallistuneet antoivat suostumuksensa kirjallisesti tutkimuksen osallistumiseen, henkilötietojen keräämiseen sekä vastaustensa nauhoittamiseen. Haastateltaville lähetettiin suostumus tutkimukseen (Liite 1), tiedote tutkimuksesta (Liite 2) sekä tietosuojaseloste (Liite 3).

Lähteet

- Adams, Jon, Sibbritt, David, Steel, Amie & Peng, Wenbo. 2018. A workforce survey of Australian osteopathy: analysis of a nationally representative sample of osteopaths from the Osteopathy Research and Innovation Network (ORION) project. <<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5946419/>>. Viitattu 8.1.2021.
- Aho, Severi, Pohja, Eveliina & Viitala, Heidi. 2020. Opinnäytetyö: Osteopatia työterveysuollossa. Metropolia ammattikorkeakoulu. Helsinki.
- CEN Standardi. European committee for standardization. 2015: EN16686. Osteopathic healthcare provision. European standard.
- EFFO. Regulation of the osteopathic profession in Europe: an overview. First edition October 2021. <<https://www.effo.eu/wp-content/uploads/2021/10/Regulation-of-Osteopaths-Europe-FINAL.pdf>>. Viitattu 26.10.2021
- Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena. 2010. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Gaudeamus Helsinki University Press, Helsinki.
- Isoherranen, Kaarina. 2004. Moniammatillinen yhteistyö. Porvoo: WSOY.
- Isoherranen, Kaarina & Rekola, Leena & Nurminen, Raija. 2008. Enemmän yhdessä. Moniammatillinen yhteistyö. Porvoo: WSOY oppimateriaalit.
- Isoherranen, Kaarina. 2012. Akateeminen väitöskirja: uhka vai mahdollisuus – moniammatillista yhteistyötä kehittämässä. Helsingin yliopisto, sosiaalitieteiden laitos 2012.
- Manninen, Susanna & Suojanen, Leena. 2010. Opinnäytetyö: Yhteistyön hyödyt osteopaateille ja heidän potilailleen- Ammattikorkeakoulu Stadiasta valmistuneiden osteopaattien näkemyksiä. Metropolia: Helsinki. <<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/17041/opinnaytetyo.pdf?sequence=1&isAllowed=y>>. Viitattu 24.11.2020.
- Markkola, Kirsi. 2013. Pro Gradu- tutkielma. Moniammatillinen, ammattiryhmien välinen ja ammattirajat ylittävä yhteistyö erikoissairaanhoidossa. Turun yliopisto. Hoitotieteen laitos. <https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/102057/Gradu_Markkola_2014.pdf?sequence=2&isAllowed=y>. Viitattu 13.1.2021
- Morin, Shantal & Desrosiers, Johanne & Gboursy, Isabelle. 2017. Descriptive study of interprofessional collaboration between physicians and osteopaths for the pediatric population in Quebec, Canada. <<https://bmchealthservres.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12913-017-2717-y>>. Viitattu 20.10.2020.
- OIA. Osteopathic international alliance: Global review of osteopathic medicine and osteopathy. 2020. <https://oialliance.org/wp-content/uploads/2021/02/OIA_Report_2020_FINAL_Summary.pdf>. Viitattu 26.10.2021.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna. 2006. KvaliMotv- menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. <<https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/>>. Viitattu 24.8.2020.

Tietosuojalaki 1050/2018 <<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20181050>>.

17.8.1992/785 Laki potilaan asemasta ja oikeuksista. <<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>>. Viitattu 19.11.2021.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2012. <<https://tenk.fi/fi>>. Viitattu 3.11.2021.

Tuomi, Jouni. 2007. Tutki ja lue. Johdatus tieteellisen tekstin ymmärtämiseen. Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu laitos 2002. Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki.

Vaucher, Paul & MacDonald, Pia & Carnes, Dawn 2016. The role of osteopathy in the Swiss primary health care system: a practice review. <<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6120650/>>. Viitattu 8.1.2021.

Suostumus tutkimukseen

Tutkimuksen nimi: Osteopatia osana moniammatillista yhteistyötä

Tutkimuksen toteuttaja: Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, Jens Rämö, jens.ramo@metropolia.fi, Samuel Lindholm, samuel.lindholm@metropolia.fi, Sam Degerstedt, sam.degerstedt@metropolia.fi.

Ohjaajat: Mirka Peththahandi Mirka.Peththahandi@metropolia.fi ja Pekka Paalasmaa Pekka.Paalasmaa@metropolia.fi

Minua _____ on pyydetty osallistumaan yllä mainittuun tutkimukseen, jonka tarkoituksena on kartoittaa osteopaattien kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä.

Olen saanut tutkimustiedotteen ja ymmärtänyt sen. Tiedotteesta olen saanut riittävän selvityksen tutkimuksesta, sen tarkoituksesta ja toteutuksesta, oikeuksistani sekä tutkimuksen mahdollisesti liittyvistä hyödyistä ja riskeistä. Minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä sähköpostitse ja olen saanut riittävän vastauksen kaikkiin tutkimusta koskeviin kysymyksiini.

Olen saanut tiedot tutkimukseen mahdollisesti liittyvästä henkilötietojen keräämisestä, käsitte-lystä ja luovuttamisesta ja minun on ollut mahdollista tutustua tutkimukseen liittyvään tietosuojaselosteeseen. Minua ei ole painostettu eikä houkuteltu osallistumaan tutkimukseen. Minulla on ollut riittävästi aikaa harkita osallistumistani tutkimukseen.

Ymmärrän, että osallistumiseni on vapaaehtoista ja että voin peruuttaa tämän suostumukseni koska tahansa syytä ilmoittamatta. Olen tietoinen siitä, että mikäli keskeytän tutkimuksen tai peruutan suostumukseni, minusta keskeyttämiseen ja suostumukseni peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Allekirjoituksellani vahvistan osallistumiseni tähän tutkimukseen.

Jos tutkimukseen liittyvien henkilötietojen käsittelyperusteena on suostumus, vahvistan allekirjoituksellani suostumukseni myös henkilötietojeni käsittelyyn. Minulla on oikeus peruuttaa suostumukseni tietosuojaselosteessa kuvatulla tavalla.

_____ / ____ . ____ . _____

Allekirjoitus: _____

Nimenselvennys: _____

Alkuperäinen allekirjoitettu tutkittavan suostumus sekä kopio tutkimustiedotteesta liitteineen jäävät tutkijan arkistoon. Tutkimustiedote liitteineen ja kopio allekirjoitetusta suostumuksesta annetaan tutkittavalle.

Tutkimuksen tietosuojaseloste: Henkilötietojen käsittely tutkimuksessa

Tässä tutkimuksessa käsitellään teitä koskevia henkilötietoja voimassa olevan tietosuojalainsäädännön (EU:n yleinen tietosuoja-astus, 679/2016, ja voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö) mukaisesti. Seuraavassa kuvataan henkilötietojen käsittelyyn liittyvät asiat.

Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Rekisterinpitäjällä tarkoitetaan tahoa, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot. Rekisterinpitäjä voi olla Metropolia Ammattikorkeakoulu, toimeksiantaja, muu yhteistyötaho, opinnäytetyöntekijä tai jotkut edellä mainituista yhdessä (esim. Metropolia Ammattikorkeakoulu ja opinnäytetyöntekijä yhdessä).

Tässä tutkimuksessa henkilötietojen rekisterinpitäjä on:

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Opinnäytetyöntekijä

Yhteisrekisterinpitäjien vastuut

1. Samuel Lindholm vastaa henkilötietojen käsittelystä koko niiden elinkaaren ajan ja poistaa ne, kun säilytysaika on umpeutunut.
2. Samuel Lindholm päättää henkilötietojen käsittelyssä käytettävistä työvälineistä ja niiden tietoturvasta.
3. Samuel Lindholm vastaa rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisesta ja informoinnista.

Voitte kysyä lisätietoja henkilötietojenne käsittelystä rekisterinpitäjän yhteyshenkilöltä

Rekisterinpitäjän yhteyshenkilön nimi: Samuel Lindholm

Organisaatio:

Puh.

Sähköposti: samuel.lindholm@metropolia.fi

Tutkimuksessa teistä kerätään seuraavia henkilötietoja

Henkilötietojen käsittely on oikeutettua ainoastaan silloin, kun se on tutkimukselle välttämätöntä. Kerättävät henkilötiedot on minimoitava, niitä ei saa kerätä tarpeettomasti tai varmuuden vuoksi.

Keräämme teistä nimen ja sähköpostiosoitteen sekä äänitämme haastattelun.

Teillä ei ole sopimukseen tai lakisääteiseen tehtävään perustuvaa velvollisuutta toimittaa henkilötietoja vaan osallistuminen on täysin vapaaehtoista.

Tutkimuksessa ei kerätä henkilötietojanne muista lähteistä.

Henkilötietojenne suojausperiaatteet

Opinnäytetyöntekijät tallentavat henkilötiedot Metropolian verkkolevyasemalle, joka on suojattu henkilökohtaisella käyttäjätunnuksella sekä salasalla. Analyysi tehdään käyttämällä Excel-taulukkolaskentaohjelmaa.

Henkilötietojenne käsittelyn tarkoitus

Henkilötietojenne käsittelyn tarkoitus on selvittää mitä näkemyksiä osteopaateilla on moniammatillisesta yhteistyöstä. Haastattelemme osteopaatteja ja äänitämme haastattelun, joka myöhemmin litteroidaan tekstiksi. Käytämme mahdollisesti sitaatteja, ilman tunnistetietoja, työssä kuvaamaan asiaa tarkemmin. Sitaatit muokkaamme asiatekstiksi, jolloin tunnistettavia asioita ei ole.

Henkilötietojenne käsittelyperuste

Opinnäytetyössä käsittelyperuste on suostumus.

Tutkimuksen kesto aika (henkilötietojenne käsittelyaika)

Henkilötietojen käsittelyaika on joulukuuhun 2021, tai kunnes opinnäytetyöprosessi on valmis, viimeistään 31.5.2022.

Mitä henkilötiedoillenne tapahtuu tutkimuksen päätyttyä?

Henkilötietonne hävitetään opinnäytetyön julkistamisen jälkeen asianmukaisesti. Niitä ei arkistoida tai luovuteta eteenpäin, vaan ne hävitetään niiden hävitykseen tarkoitettuun astiaan Metropoliasa.

Rekisteröitynä teillä on oikeus

Koska henkilötietojanne käsitellään tässä tutkimuksessa, niin olette rekisteröity tutkimuksen aikana muodostuvassa henkilörekisterissä. Rekisteröitynä teillä on oikeus:

- saada informaatiota henkilötietojen käsittelystä
- tarkastaa itseänne koskevat tiedot
- oikaista tietojanne
- poistaa tietonne (esim. jos peruutatte antamanne suostumuksen)
- peruuttaa antamanne henkilötietojen käsittelyä koskeva suostumus
- rajoittaa tietojenne käsittelyä
- rekisterinpitäjän ilmoitusvelvollisuus henkilötietojen oikaisusta, poistosta tai käsittelyn rajoittamisesta
- siirtää tietonne järjestelmästä toiseen
- sallia automaattinen päätöksenteko nimenomaisella suostumuksellanne
- tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, jos katsotte, että henkilötietojanne on käsitelty tietosuojalainsäädännön vastaisesti

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista ilman lisätietoja eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, niin oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta.

Voitte käyttää oikeuksianne ottamalla yhteyttä rekisterinpitäjään.

Tutkimuksessa kerätyt henkilötiedot ei käytetä profilointiin tai automaattiseen päätöksentekoon

Henkilötietojen käsittely aineistoa analysoitaessa ja tutkimuksen tuloksia raportoitaessa

Teistä kerättyä tietoa ja tutkimusaineistoa käsitellään luottamuksellisesti lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Yksittäisille tutkittavalle annetaan tunnuskoodi ja häntä koskevat tiedot säilytetään koodattuina tutkimusaineistossa. Aineisto analysoidaan koodattuna ja tulokset raportoidaan ryhmätasolla, jolloin yksittäinen henkilö ei ole tunnistettavissa ilman koodiavainta. Koodiavainta, jonka avulla yksittäisen tutkittavan tiedot ja tulokset voidaan tunnistaa, säilyttävät Sam Degerstedt, Samuel Lindholm, Jens Rämö, eikä tietoja anneta tutkimuksen ulkopuolisille henkilöille.

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

Osteopatia osana moniammatillista yhteistyötä

Pyyntö osallistua tutkimukseen

Teitä pyydetään mukaan tutkimukseen, jossa tutkitaan osteopaattien kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä. Olemme arvioineet, että sovellutte tutkimukseen, koska toimitte osteopaattina moniammatillisessa työyhteisössä. Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja teidän osuuttanne siinä. Perehdyttyänne tähän tiedotteeseen teille järjestetään mahdollisuus esittää kysymyksiä tutkimuksesta, jonka jälkeen teiltä pyydetään suostumus tutkimukseen osallistumisesta.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Voitte myös keskeyttää tutkimuksen koska tahansa syytä ilmoittamatta. Mikäli keskeytätte tutkimuksen tai peruutatte suostumuksen, teistä keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää osteopaattien kokemuksia moniammatillisesta yhteistyöstä ja lopullisen tuotoksen avulla mahdollisesti tavoittaa laajempi ryhmä esimerkiksi asiakkaat ja muut terveydenhuollon alan ammattilaiset. Työ rajataan yleisesti moniammatilliseen yhteistyöhön. Työn tarpeen perusteluna on selvittää moniammatillisen yhteistyön merkitys osteopaeiteille.

Tutkimuksen toteuttajat

Tutkimuksen toteuttaa Metropolia ammattikorkeakoulu sekä osteopaattiopiskelijat Jens Rämö, Samuel Lindholm ja Sam Degerstedt.

Tutkimusmenetelmät ja toimenpiteet

Tutkimukseen osallistuminen vaatii etähaastattelun videoyhteydellä. Haastattelun arvioitu kesto on noin yksi tunti.

Tutkimus toteutetaan teemahaastattelun muodossa etänä. Haastattelussa käydään läpi etukäteen suunniteltuja aiheita haastattelu pohjan avulla, mutta keskustelu pidetään mahdollisimman vapaana. Haastattelut tallennetaan, litteroidaan ja säilötään asianmukaisella tavalla.

Tutkimuksen mahdolliset hyödyt

Tutkimus voi parhaimmillaan lisätä yleistä tietoisuutta osteopatiasta, sekä edesauttaa moniammatillisen yhteistyön kasvua alalla.

Kustannukset ja niiden korvaaminen

Tutkimukseen osallistuminen ei maksa teille mitään. Osallistumisesta ei myöskään makseta erillistä korvausta.

Tutkittavien vakuutusturva

Tutkimukseen ei kuulu mittauksia tai fyysistä räsitusta, täten tutkittavaa henkilöä ei vakuuteta.

Tutkimustuloksista tiedottaminen

Opinnäytetyö julkaistaan avoimesti Theseus-tietokannassa. Tutkittavalla on oikeus nähdä häntä koskeva aineisto tarvittaessa. Tutkittavalle tiedotetaan julkaisu ajankohta etukäteen. Alustava julkaisu ajankohta on keväällä 2022.

Tutkimuksen päätyminen

Tutkimus päättyy, kun opinnäytetyö on valmis, viimeistään joulukuussa 2021.

Lisätiedot

Pyydämme teitä tarvittaessa esittämään tutkimukseen liittyviä kysymyksiä tutkijalle/tutkimuksesta vastaavalle henkilölle sähköpostitse.

Tutkijoiden yhteystiedot

Tutkija / opinnäytetyötekijä
Sam Degerstedt
Sam.Degerstedt@metropolia.fi

Tutkija / opinnäytetyötekijä
Jens Rämö
Jens.Ramo@metropolia.fi

Tutkija / opinnäytetyötekijä
Samuel Lindholm
Samuel.Lindholm@metropolia.fi

Tutkimuksesta vastaa / opinnäytetyön ohjaaja
Pekka Paalasmaa, yliopettaja
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy / Myllypuro
Pekka.paalasmaa@metropolia.fi

Tutkimuksesta vastaa / opinnäytetyön ohjaaja
Mirka Peththahandi, lehtori
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy / Myllypuro
Mirka.Peththahandi@metropolia

OSTEOPATIA OSANA MONIAMMATILLISTA YHTEISTYÖTÄ

Osteopaattien kokemuksia ja näkemyksiä

Sam Degerstedt, Samuel Lindholm & Jens Rämö

MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ JA ASIAKKAAM POLKU

- Asiakslähtöisyys
- Usean ammattilaisten taidot ja näkemykset
- Ammattilaisten vuorovaikutus
- Roolien määrittäminen
- Verkostojen hyödyntäminen

OSTEOPAATTIEN KÄYTTÄMÄTÖJÄ MONIAMMATILLISESSÄ YHTEISTYÖSSÄ

Aktiivinen verkostoituminen, ammattilaisten konsultointi, asiakkaan ohjaus toiselle ammattilaiselle, yhteinen hoitoketju, spesialistin käyttö, observaatio, oman ammattitaidon kehittäminen.

OSTEOPAATTIEN NÄKEMYKSIÄ MONIAMMATILLISESTÄ YHTEISTYÖSTÄ

Erittäin tärkeää, asiakaslähtöisyys, paras mahdollinen osaaminen, hoitoketjujen lyheneminen, oman ammattitaidon kehittäminen, avarakatseisuus, osteopatia apuna tilanteissa joissa ei selkeää löydöstä.

ERI ALOJEN AMMATILAISET JOIDEN KANSSA OSTEOPAATIT TEKEVÄT MONIAMMATILLISTA YHTEISTYÖTÄ

Fysioterapeutti, fysiikkavalmentaja, lääkäri, urheiluhieroja, erikoislääkäri, naprapaatti, kiropraktikko, kättilö, synnytyslääkäri, psykologi, homeopaatti, sairaanhoitaja, osteopaatti

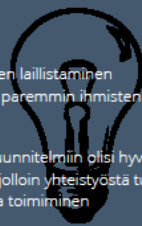
MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ

- Koska asiakkaiden ongelmat ovat nykyään monimutkaisempia, tarvitsevat ammattilaiset toistensa osaamista ja näkemyksiä entistä enemmän.
- Kokonaiskuvan ymmärtäminen ja tieto siitä, milloin asiakas on parempi siirtää toiselle ammattilaiselle, ovat enemmänkin vahvuus kuin heikkous.
- Koulutuksia ja kursseja kannattaa hyödyntää mahdollisimman laaja-alaisesti, sillä niistä voi löytää uusia verkostoitumismahdollisuuksia ja samanhenkisiä ammattilaisia ympärilleen.
- Ammatinharjoittajana on hyvä tietää omat ja alansa vahvuudet, jonka kautta oma työnkuva selkeytyy ja on apua helpompi tarjota muille ammattilaisille.
- Monipuolinen ammattilaisten verkosto on tehokas apu asiakkaalle.

KEHITYSIDEAT

Haastateltavien mielestä osteopatian ammattinimikkeen laillistaminen edistäisi yhteistyön laajuutta ja toisi osteopatiaa alana paremmin ihmisten tietoisuuteen.

Mielestämme terveyden- ja hyvinvointialojen opetussuunnitelmiin olisi hyvä lisätä entistä enemmän moniammatillista yhteistyötä, jolloin yhteistyöstä tulisi normi jo opiskeluvaiheessa sekä muiden alojen kanssa toimiminen yhteistyössä olisi tuttua ennen työelämään siirtymistä.

LÄHTEET

Isoherranen, Kaarina & Rekola, Leena & Nurminen, Raija. 2008. Enemmän yhdessä. Moniammatillinen yhteistyö. Porvoo: WSOY oppimateriaalit.